

Upute za izradu završnih i diplomskih radova

**Studij Hotelijerstvo i
gastronomija**

SADRŽAJ

1.	SVRHA I SADRŽAJ UPUTA	1
2.	POSTUPCI U PROCESU IZRADE I PREDAJE ZAVRŠNOG I DIPLOMSKOG RADA	2
2.1.	Svrha završnog/diplomskog rada.....	2
2.2.	Koraci u procesu odabira, prijave i izrade rada.....	2
3.	SADRŽAJNE UPUTE	
3.1.	Stil pisanja.....	7
3.2.	Struktura rada	7
4.	UPUTE ZA UREĐIVANJE RADA	15
4.1.	Tehničko uređenje rada.....	15
4.2.	Ostali važni elementi	17
	PRILOG 1. UPUTE ZA NAVOĐENJE LITERATURE U SKLADU S APA STILOM	19

1. SVRHA I SADRŽAJ UPUTA¹

Poštovani i dragi studenti,

uputa pred vama ima za cilj olakšati vam prijavu i izradu završnih i diplomskega radova te standardizirati njihovu strukturu, oblikovanje i formalne aspekte. Svrha je ove Upute da na jednom mjestu specificira pravila i korake i tako vam olakša ovaj važan i završni korak studija. Upute stoga proučite prije nego krenete sa preliminarnim pripremama izrade svog rada i prije nego kontaktirate svog potencijalnog mentora.

Tehničke elemente uređivanja, oblikovanja i referenciranja opisanih u poglavlju 4 i Prilogu 1 možete primijeniti na sve kategorije pisanih radova koje predajete u okviru pojedinih kolegija (seminarski rad, studija slučaja, projektni rad, i dr.).

Želimo vam puno uspjeha!

---

¹ Ovaj dokument je pripremljen prema Uputama za izradu završnih i diplomskih radova Ekonomskog Fakulteta Split (2023).

2. POSTUPCI U PROCESU IZRADE I PREDAJE ZAVRŠNOG I DIPLOMSKOG RADA

2.1. Svrha završnog/diplomskog rada

Izrada završnog ili diplomskog rada posljednja je faza vašeg studija. Izradom rada pokazujete da ste tijekom studija stekli adekvatna znanja i vještine te ste iste sposobni primijeniti u samostalnoj obradi relevantnog problema primjenom adekvatne metodologije, literature i podataka. Iako zahtjevno, pisanje završnog/diplomskog rada trebalo bi biti zanimljivo, dinamično i korisno. Tijekom pripreme i izrade završnog/diplomskog rada postavljate pitanja, tražite odgovore i objašnjenja, dajete usporedbe, izvodite zaključke, te dajete preporuke – dakle, i na kraju studija dolazite do novih spoznaja i učite.

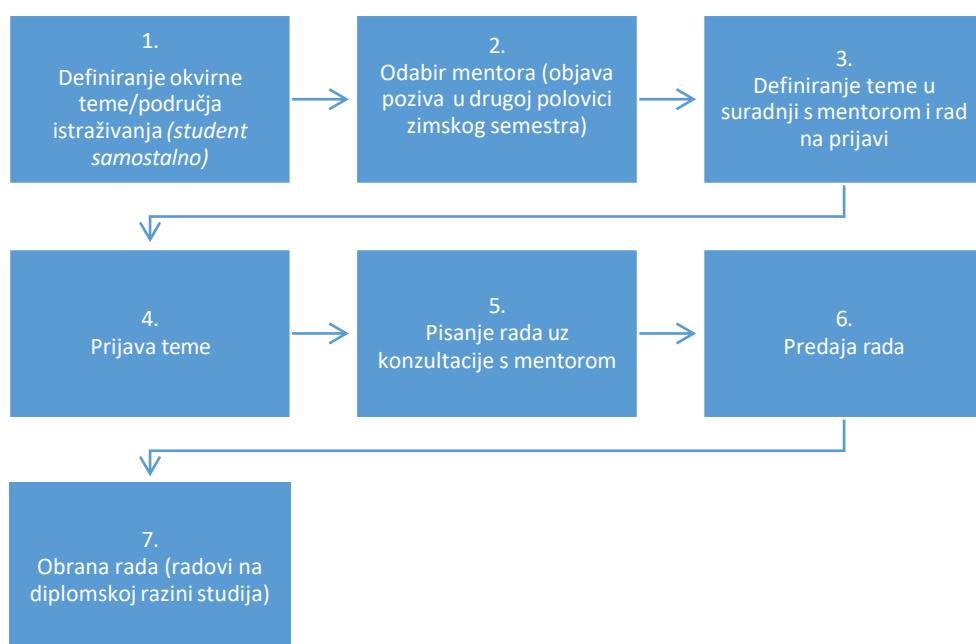
Kod završnog rada ne trebate prikupljati primarne podatke (npr putem ankete, intervjua i sl.). Za diplomski rad je potrebno prikupiti primarne podatke ili postojeće podatke (sekundarne – već objavljene) analizirati adekvatnim kvantitativnim i/ili kvalitativnim metodama).

2.2. Koraci u procesu odabira, prijave i izrade rada

Proces izrade rada sastoji se od slijeda aktivnosti koje trebate odraditi tijekom akademске godine. Navedene aktivnosti prikazane su na Grafičkom prikazu 1, a u nastavku se podrobnije razrađuju.

Grafički prikaz 1.

Koraci u procesu izrade završnog/diplomskog rada

Odabir područja i teme istraživanja

Vaša odabrana tema trebala biti nešto što vas zanima i što je izvedivo u okviru mogućnosti i resursa koje imate na raspolaganju tijekom ograničenog vremena. Stoga savjetujemo da prije odabira teme razmislite koje vas teme iz područja vašeg studija zanimaju, kojim poslom se želite baviti i pokušate isto povezati s temom koju ćete istražiti, kako bi vam nalazi i zaključci rada bili potencijalno korisni u budućem radu. Promislite svakako i o dostupnosti podataka potrebnih za izradu rada.

Odabir mentora i mentoriranje

Po definiranju područja istraživanja, detektirajte potencijalnog mentora čije se područje istraživanja preklapa s područjem/temom koju biste htjeli istraživati.

Studenti koji imaju od prethodne akademske godine potvrđeno mentorstvo ne biraju novog mentora.

Postupak prijave rada

Nakon odabira i prihvata mentora, na konzultacijama s mentorom dogovarate temu i ciljeve rada te potom izrađujete obrazac prijave rada. Navedeni obrazac razlikuje se ovisno o kojoj se vrsti rada/studija radi (Grafički prikaz 2) i sadrži ključne elemente budućeg rada: cilj ili problem istraživanja, metode istraživanja te očekivani sadržaj/struktura budućeg rada. Počnite na vrijeme sa čitanjem literature, jer ćete tako najlakše odrediti temu i ciljeve rada i znati ćete na koji način trebate prikupiti podatke i od koga.

Nije preporučljivo brzati s odabirom teme istraživanja i definiranjem glavnog istraživačkog cilja i načina provođenja istraživanja (metodološkog okvira) jer ti prvi koraci određuju smjer i sve buduće korake istraživanja. Također je od presudne važnosti jasno i precizno definirati istraživački cilj/pitanje jer je to centralno pitanje koje motivira istraživanje i određuje njegovu svrhu. Glavno istraživačko pitanje mora biti jasno, zanimljivo, relevantno, originalno i istraživo.

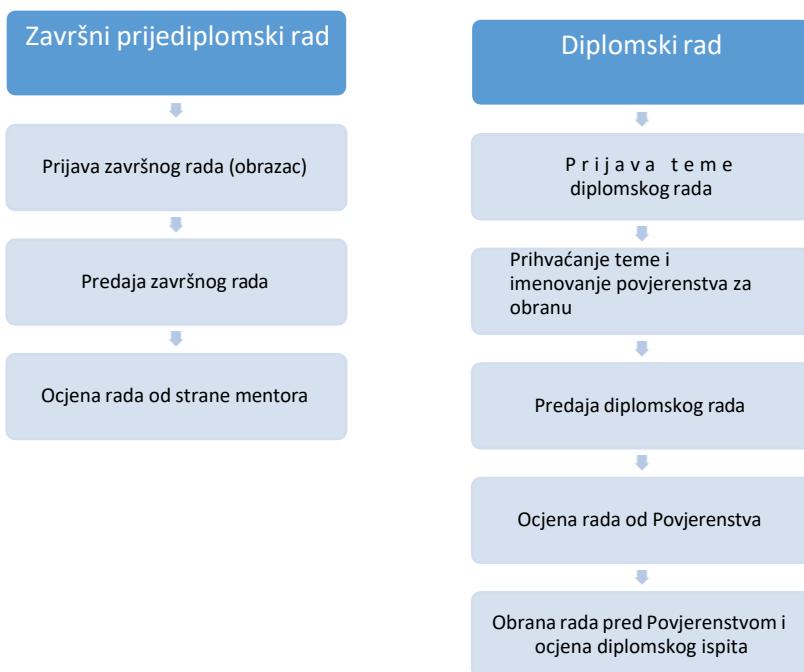
Prije službene predaje Prijave, mentor ju mora pregledati i odobriti. Svake akademske godine se definiraju rokovi do koje se treba prijaviti tema završnog i diplomskog rada.

Ukoliko želite studij završiti u tekućoj akademskoj godini, važno je da poštujete rokove za prijavu i predaju rada.

Važno je napomenuti kako se nakon prijave teme završnog i diplomskog rada mogu mijenjati svi sadržajni elementi rada **osim naslova i mentora**. U slučaju da imate potrebu mijenjati nešto od to dvoje, isto vršite predajom Molbe na studentsku referadu uz pisanu suglasnost postojećeg i potencijalnog novog mentora pri promjeni mentora.

Grafički prikaz 2.

Vrste radova na kraju studija i koraci u procesu njihove izrade

Izrada rada i suradnja s mentorom

Kada krenete s izradom prijave i samog završnog/diplomskog rada, važno je održavati redoviti kontakt s mentorom i postupati po uputama koje dobijete. Zadaće studenta i mentora u procesu izrade rada dane su u Grafičkom prikazu 3. Svakako preporučamo da redovito i kontinuirano radite te, sukladno uputi mentora, šaljete pojedine dijelove ili cijeli rad na čitanje i komentiranje. Na dogovorene sastanke/konzultacije dođite pripremljeni, a prije slanja materijala napravite lekturu, provjerite gramatičku i tehničku ispravnost, strukturu i čitljivost rada.

Iznimno je važno da izbjegnete izradu rada „u posljednji čas“ (pred istek roka za predaju) i isporuku prve verzije rada mentoru pred sam istek roka za predaju

Čitanje i komentiranje dijelova diplomskog rada zahtjevan je proces koji traži vrijeme te isto imajte na umu. Ne zaboravite i da su komentari na rad koje dobijete od svog mentora dobronamjerni i usmjereni ka unaprjeđenju kvalitete rada. Nakon što dobijete komentare, pročitajte ih sa razumijevanjem i pokušajte svaki adresirati. Ukoliko niste sigurni jeste li na pravom putu, zamolite mentora da dodatno pojasni što je potrebno korigirati.

Grafički prikaz 3.

Zadaće i odgovornosti studenta i mentora kod izrade završnog/diplomskog rada

Zadaće studenta:	Zadaće mentora:
<ul style="list-style-type: none"> • Samostalno obrađuje potrebnu literaturu • Samostalno provodi istraživanje, prikuplja i obrađuje potrebne podatke • Samostalno piše rad u skladu sa službenim uputama Fakulteta i smjernicama mentora • Korigira rad sukladno uputama mentora i Povjerenstva • Odgovoran za originalnost rada i odsutnost plagijarizma • Odgovoran za pravovremenu predaju (unutar aktima fakulteta definiranih rokova) svih potrebnih dokumenata u procesu izrade rada	<ul style="list-style-type: none"> • Pomaže kod odabira i definiranja teme rada • Preporuča osnovnu relevantnu literaturu • Preporuča metodologiju za obradu teme, potrebne podatke, izvore i način njihova prikupljanja • Daje sugestije za oblikovanje strukture rada • Savjetuje kod poteškoća i nedoumica pri izradi rada i provedbi istraživanja • U dogovorenim rokovima pregledava poslane verzije rada, daje sugestije za unaprjeđenje i dovršetak rada i šalje relevantnu dokumentaciju studentu i referadi • Daje savjete za pripremu obrane rada

Završni/diplomski rad i potrebne prateće obrasce predajete unutar definiranih rokova koji se svake akademske godine objavljaju putem emaila, što je posebno važno ukoliko želite završiti studij tijekom tekuće akademske godine.

Radovi koji se predaju nakon definiranih rokova neće biti poslani u postupak ocjene i završetak studija u tekućoj akademskoj godini neće biti moguć.

Obrana rada (diplomska razina studija)

Nakon zaprimanja ocjene diplomskog/završnog rada od strane Povjerenstva, Studentska referada određuje termin obrane, o čemu obavještava studenta i članove Povjerenstva.

Obrana rada je svečani akademski čin kojim završava Vaš studij te traži adekvatno odijevanje i pripremu. Za obranu pripremate kratko izlaganje (do 15 min) najvažnijih elemenata, nalaza i zaključaka vašeg rada, uvažavajući naputke mentora.

Sama obrana započinje formalnim otvaranje od strane mentora, a potom pred Povjerenstvom izlažete svoj rad. Nakon izlaganja, članovi Povjerenstva postavljaju Vam pitanja vezana uz širi kontekst rada i obrađene teme. Nakon što završite s odgovaranjem, Povjerenstvo će Vas zamoliti da izidete iz dvorane kako bi usuglasilo ocjenu obrane te Vas pozvati da Vam isto i obznani. Ocjena obrane se bilježi u obrascu za Diplomski rad te mentor konačno popunjeno obrazac emailom šalje u Studentsku referadu .

Postupak završetka studija i dodjela diplome

Po obrani pokrećete postupak završetka studija i izdavanje odgovarajuće potvrde. Najsvečaniji trenutak studiranja očekuje vas na samom kraju. Vašu zaslужenu diplomu primit ćete zajedno s Vašim kolegama na svečanoj promociji. O terminu promocije biti ćete pravovremeno obaviješteni od strane Studentske referade.

3. SADRŽAJNE UPUTE

3.1. Stil pisanja

Prilikom izrade diplomskog rada potrebno je koristiti **akademski stil pisanja**. To je formalan stil koji zahtjeva jezgrovito i precizno izražavanje, gramatički ispravan i stilski tečan tekst, jasnu strukturu poglavlja i pod poglavlja, i, gdjegod je to potrebno, navođenje referenci. Preporuča se korištenje neutralnog i pasivnog oblika (npr. "istražit će se", a ne "istražit ću/ćemo") te upotreba jednostavnih i nedvosmislenih rečenica. Tekst mora biti jasan, sažet, koherentan i fokusiran, ali istovremeno i zanimljiv, dinamičan i sa strukturom koja će čitatelja zaintrigirati. Iz tog razloga se ne preporučuju česta ponavljanja, korištenje različitih sinonima za isti termin/koncept, upotreba epiteta i digresija, i sl.

3.2. Struktura rada

Završni i diplomski rad sastoji se od obveznih i proizvoljnih dijelova. Obvezni dijelovi rada i njihov redoslijed dani su na Grafičkom prikazu 4 pri čemu dijelovi u kurzivu, uz prethodni dogovor i odobrenje mentora, mogu promijeniti i prilagoditi naziv.

Grafički prikaz 4.

Sadržaj završnog/diplomskog rada

Naslovna stranica
Izjava o akademskoj čestitosti (vlastoručno potpisana)
Sadržaj rada
Uvod
<i>Pregled literature</i>
<i>Metode</i>
<i>istraživanja</i>
<i>Rezultati</i>
<i>istraživanja</i>
<i>Rasprrava</i>
Zaključak
Literatura
Sažetak
Summary
Prilozi (ukoliko postoje u radu)

Naslovna stranica

Svaki studentski rad mora imati naslovnicu. Naslovica se ne numerira i ima propisan oblik i sadržaj (Grafički prikaz 5).

**Grafički
prikaz 5.**

*Izgled
naslovnice
rada*

SVEUČILIŠTE U SPLITU
STUDIJ HOTELIJERSTVA I GASTRONOMIJE

Font: CALIBRI
VELIČINA: 13
Centrirano, podebljano

Vrsta rada (Završni rad, Diplomski rad)

Font: CALIBRI
VELIČINA: 13
Centrirano, podebljano

Naslov rada

Font: CALIBRI
VELIČINA: 19
Centrirano, podebljano

Mentor:

Titula, Ime Prezime

Student :

Ime Prezime

Font: CALIBRI
VELIČINA: 11
podebljano

Makarska, mjesec, godina

Font: CALIBRI
VELIČINA: 11
Centrirano, podebljano

Izjava o akademskoj čestitosti

Na drugu stranicu rada morate umetnuti potpisano izjavu o akademskoj čestitosti.

Sadržaj rada

U Sadržaju rada trebate navesti naslove poglavlja i pod poglavlja, sa pripadajućim stranicama na kojima se nalaze, prema uputi za oblikovanje danoj u Grafičkom prikazu 6. Ukoliko ste ih koristili u radu, potrebno je na dnu sadržaja dati Popis tablica i Popis grafičkih prikaza, sa pripadajućim stranicama.

Grafički prikaz 6.

Oblikovanje sadržaja rada

SADRŽAJ:	Calibri, vel. 13, podebljano
1. UVOD	2
1.1. Definicija problema	2
1.2. Cilj rada	2
1.3. Metode rada	2
1.4. Struktura rada	2
2. PREGLED LITERATURE	2
2.1. Cjelina 1	2
2.1.1 Podcjelina 2.1.1	2
2.1.2 Podcjelina 2.1.2	2
2.1.3 Podcjelina 2.1.3	2
3. METODE ISTRAŽIVANJA.....	2
4. REZULTATI ISTRAŽIVANJA.....	2
5. RASPRAVA.....	2
6. ZAKLJUČAK.....	2
LITERATURA	2
SAŽETAK	2
SUMMARY	2
PRILOZI.....	2

Uvod

Uvod u završni/diplomski rad treba dati kontekst, te predstaviti glavnu ideju i svrhu istraživanja. U ovom dijelu rada treba jasno navesti glavne istraživačke ciljeve i pod ciljeve, te razjasniti pojmove i koncepte istraživanja, u svjetlu onoga što je iz postojeće literature poznato. Ovdje također valja navesti kako je rad organiziran, i kratko objasniti što čitatelja očekuje u svakom od navedenih dijelova rada.

Pregled literature

Pregled literature je jedan od ključnih dijelova rada. Dobro napisan pregled literature pokazuje da ste upoznati s relevantnim prethodnim istraživanjima koja su povezana s postavljenim istraživačkim ciljem, dakle, da imate uvid i razumijete kontekst istraživanja. Kroz pregled literature prezentirate, sažimate, uspoređujete i suprotstavljate tuđa istraživanja, ali i jasno artikulirate vlastite ideje i istraživačke ciljeve, te obrazlažete kako se vaše istraživanje uklapa u postojeću literaturu. Upravo vam pregled literature omogućuje da identificirate relevantne teorije, metode, ali i prostor u postojećim istraživanjima koji vaše istraživanje čini relevantnim (Saunders, Lewis, & Thornhill, 2012).

Važno je naglasiti kako pregled literature nije samo kataloško nabranjanje i opisivanje radova (npr. jedan rad - jedan paragraf). Naime, relevantne iščitane radove potrebno je povezati, usporediti, prokomentirati sličnosti i razlike u njihovim glavnim polazištima, pristupima, metodama, s posebnim osvrtom na njihove rezultate. Također je važno u pregled literature uključiti recentne radove koji su relevantni za istraživanje koje provodite.

U dogovoru i uz odobrenje mentora pregled literature može imati i drugačiji, precizniji naslov vezan uz temu samog rada (npr. Utjecaj sive ekonomije na porezne prihode). I u tom slučaju njegov sadržaj suštinski svakako treba biti pregled postojećih istraživanja navedene tematike i relevantni zaključci proizišli iz istog.

Potrebnu literaturu za pregled literature potrebno je najprije pronaći (obično putem dostupnih on-line baza podataka), preuzeti, procijeniti njenu važnost i vjerodostojnost. Potom treba napraviti kritičku analizu i sintezu identificiranih relevantnih radova te organizirati i integrirati relevantne nam informacije iz njih, naravno, uvijek uz adekvatno referenciranje (Prilog 1).

Metode istraživanja

Odabir prikladnih metoda i tehnika koje ćete koristiti u svom istraživanju ovisi o ranije postavljenom istraživačkom cilju i metodološkom pristupu.

Razina zahtjevnosti i kompleksnosti istraživačkih pitanja i metoda istraživanja viša je na diplomskim nego na prijediplomskim studijima.

Najjednostavnije se razlikuju kvantitativne i kvalitativne metode istraživanja (Saunders et al., 2012). Glavna razlika između kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja je u pristupu i proceduri, te prirodi podataka koje se koriste.

Ako odaberete kvantitativno istraživanje i deduktivan istraživački pristup, tada vas zanimaju činjenice, podaci, strukture, te uzroci i posljedice ekonomskih fenomena. Podaci koje ćete koristiti vjerojatno će biti izraženi numerički, a za njihovu analizu koristit ćete odgovarajuće statističke i matematičke tehnike/metode (Creswell i Creswell, 2017). Glavni cilj analize podataka najčešće je razumjeti i utvrditi uzročno-posljetičnu vezu među varijablama, odnosno testirati hipotezu o postojanju iste, a najčešće korištena tehnika za analizu kvantitativnih podataka je regresijska analiza. Standardna struktura ovakvog istraživanja uključuje sljedeće korake: na temelju teorije i razumijevanja mehanizama uzročno- posljetičnih veza, istraživač deducira hipotezu/e, operacionalizira koncepte, testira hipoteze, te donosi zaključke koji su mogu generalizirati. Najčešće korištena metoda prikupljanja podataka je anketa (Flick, 2015). Anketa može biti u obliku pisanih obrasca kojeg šaljemo poštom ili digitalnog obrasca, gdje anketiranje provodimo putem mrežnih alata za provođenje anketa (npr. Google docs, Survey Monkey). Kod anketiranja je bitno odrediti tko je naša ciljna skupina (npr. ako istražujemo stavove studenata o klimatskim promjenama u RH, tada nam ciljnu skupinu čine svi studenti svih fakulteta na svim godinama u RH). Osobe koje odgovore na anketni upitnik nazivamo ispitanici. Postoje dva osnova oblika anketa. Prvi je onaj u kojem ispitanici sami ispunjavaju anketu koja im je poslana ili poštom ili elektronski (eng. *self- completed*). U drugom obliku ankete odgovore bilježi osoba koja provodi anketu (istraživač) – npr. telefonske ankete (eng. *interviewer completed*). Putem anketa se mogu prikupiti tri tipa varijabli: 1) mišljenja ispitanika (npr. telefonske ankete o političkim strankama); 2) ponašanje ispitanika – što su ljudi ili organizacije radili u prošlosti, što rade sada ili što će raditi u budućnosti (npr., uvođenje „zelenih“ politika u poduzećima) i 3) obilježja ispitanika – podaci o njihovim karakteristikama (npr. spol, godine, bračni status, obrazovanje, zanimanje, dohodak i sl. (Saunders et al., 2012).

S druge strane, u društvenim znanostima često se istražuju dublja značenja, uočene fenomene ili želi razumjeti odnose među varijablama. U tom slučaju je potrebno primijeniti i kvalitativno istraživanje i induktivan istraživački pristup, gdje se koriste relativno nestrukturirane istraživačke strategije koje

omogućavaju dublji i detaljniji uvid u podatke. Bitno obilježje kvalitativnog istraživanja je „uronjenost“ u društveni svijet te fokus na perspektivu pojedinca (Denzin i Lincoln, 2011). Ovdje se prikupljaju kvalitativni podaci kao što su npr. tekstualni, audio zapisi, slike, online dnevnički, video zapisi. Cilj kvalitativnog istraživanja nije generalizacija rezultata nego generiranje novih koncepcata i teorija te dublje razumijevanje fenomena koji se istražuju. Stoga je i uzorkovanje drugačije. Provodi se ne probabilističko uzorkovanje gdje su uzorci izabrani u skladu s određenim kriterijima istraživača (a ne prema kriteriju vjerojatnosti). Najčešće dvije provođene metode su uzorak dobrovoljaca i uzorak snježne grude. Kod uzorka dobrovoljaca (eng. *volunteer sampling*) obuhvaćeni samo oni predstavnici promatrane populacije koji se dobrovoljno javljaju za sudjelovanje u istraživanju (npr. istražujete stavove studenata HIG-a o određenoj temi; u uzorku mogu biti svi studenti HIG-a koji se dobrovoljno javi za sudjelovanje u istraživanju). Kod uzorka snježne grude (eng. *snowball sampling*) svaki ispitanik nam identificira sljedećeg ispitanika (npr. istražujete motivaciju poduzetnika za pokretanje poduzeća i Imate pristup jednom poduzetniku; on vas uputi na drugog poduzetnika, itd.). Postoje brojne tehnike pomoći kojih se mogu prikupiti kvalitativni podaci. S obzirom na ograničeno vrijeme koje imate, ove metode su najprikladnije (Denzin i Lincoln, 2011; Saunders et al., 2012):

1. Intervju: razgovori sa ispitanikom koji je relevantan za istraživački problem (npr., ako istražujete strategije rasta malih poduzetnika, provoditi ćete intervjuje sa malim poduzetnicima, ne sa velikim poduzetnicima ili direktorima koji nisu poduzetnici). Svrha intervjuja je da istraži uvjerenja, stavove, ponašanja, doživljavanje i motivaciju ispitanika o istraživačkom problemu. Za intervju se potrebno pripremiti na način da ste dobro upoznati sa temom koju istražujete i da pripremite pitanja za intervju. Isto tako pripremite diktafon ili mobitel s kojim ćete snimati intervju, ali morate dobiti pristanak za snimanje. Snimanje je bitno zbog analize podataka. Tokom intervjuja se može desiti da ispitanici daju jako kratke odgovore. Uloga ispitivača je da sa dodatnim pitanjima (eng. *probe questions*) motivira i potakne ispitanika na diskusiju. Nakon završetka intervjuja, potrebno je transkribirati (otipkati u Wordu) sve intervjuje.
2. Fokus grupe: provode se na isti način kao intervju s tom razlikom da se provodi na skupini sudionika, npr. 4 do 8. Mjesto obavljanja treba biti prikladno, što znači da treba biti mirno, bez pozadinske buke i sličnih faktora. Trajanje je u prosjeku 45 min, ali može biti i dulje od 2 sata. Intervju se može provoditi i putem telefona ili *online* dok se fokus grupe uvijek provode u živo.

3. Studija slučaja: intenzivno proučavanje određenog slučaja koji je jedinica analize (npr. poduzeće, grad). Studija slučaja nije zasebna metoda prikupljanja podataka nego predstavlja pristup proučavanju fenomena, a podatci se prikupljaju npr. putem intervjeta, opservacije, te koristeći i sekundarne podatke (npr. interni dokumenti poduzeća).
4. Promatranje: sudjelovanje istraživača u aktivnostima koje opaža. U tom slučaju istraživač mora osjetiti kako je biti u određenoj situaciji, ali istovremeno mora održati balans između sudjelovanja i opažanja. Drugim riječima, istraživač mora biti uključen u aktivnosti da ih razumije, ali isto tako mora zadržati i distancu da analizira što se dešava. Podaci se prikupljaju bilješkama (ili dnevnicima) o opažanjima. Bilješke trebaju biti detaljne, uključivati opise čitavih situacija te uključivati i direktne citate sudionika.

Rezultati istraživanja

Empirijski dio kvantitativnog istraživanja podrazumijeva prikupljanje i analizu podataka. Prije toga, istraživač je već operacionalizirao koncepte, odlučio kako će ih mjeriti i uložio napor da ih prikupi (najčešće, koristeći dostupne baze sekundarnih podataka). Sirove podatke nakon toga valja sistematizirati koristeći deskriptivnu statistiku; dakle, koristeći mjere centralne tendencije i disperzije „predstaviti“ svaku varijablu, koristeći tabelarni i grafički prikaz, jasno i svršishodno. Koristeći prikladne matematičke i statističke metode i modele i dostupne računalne programe, istraživač potom provodi različite obrade podataka pomoću kojih donosi zaključke nužne za testiranje hipoteza.

Za razliku od kvantitativnog istraživanja, kod kvalitativnog ne postoji strogo strukturiran pristup analizi podataka. Analiza kvalitativnih podataka najčešće se vrši putem tematske analize koja podrazumijeva kategorizaciju podataka u određeni broj tema ili deskriptivnih kategorija (Flick, 2022). Da se analiza adekvatno provede potrebno je: 1) upoznavanje s podacima (čitanje transkripata mnogo puta), 2) kodiranje (kratki opisi sadržaja manjih dijelova podataka koje se provodi red po red ili par redova po par redova), 3) razvoj tema. Istraživač ima za cilj razviti specifične teme/kategorije iz kodova. Svaka se tema treba razlikovati od druge teme (Ritchie i Spencer, 1994).

Također se može primijeniti i analiza teksta kao jedinice analize – analiza sadržaja (Jones, 2019). Mogu se, primjerice istraživati objavljeni medijski natpisi ili *online* blogovi. U tom slučaju analiziraju se riječi koje se koriste da se opiše određeni fenomen (npr. kako mediji prikazuju rad stranaca u turizmu).

Rasprava

U Raspravi valja sažeti i interpretirati dobivene rezultate u odnosu na ono što je već poznato u postojećoj literaturi, te objasniti novo razumijevanje istraživanog problema na temelju dobivenih rezultata. Potrebno je promisliti teorijske i praktične posljedice/implikacije dobivenih rezultata, povezati ih sa ciljevima istraživanja, literaturom i *apriori* prepostavkama, te naglasiti način na koji je provedeno istraživanje pridonijelo pomaku u odnosu na postojeću literaturu. U ovom dijelu rada, potrebno je navesti i ograničenja istraživanja, te raspraviti u kojem smjeru bi istraživanje išlo ako biste ga Vi ili netko drugi htio nadograditi i nastaviti u budućnosti.

Zaključak

Koncizno i jasno, zaključak objedinjuje cijeli rad i odnosi se na šire razumijevanje problema kojeg ste istraživali. U ovom dijelu rada, objektivno i nepristrano, trebate pokazati na koji način ste odgovorili na početno istraživačko pitanje i što ste, na temelju dokaza i dobivenih rezultata predstavljenih u ranijim poglavljima, zaključili. Ukoliko ste imali više istraživačkih (pod)ciljeva i hipoteza, potrebno je osvrnuti se na svaki/u pojedinačno. U ovom dijelu rada ne dodaje se nova literatura.

Literatura

Sve reference korištene u izradi diplomskog rada trebate u literaturi popisati prema pravilima referenciranja. Provjerite jesu li sve reference iz teksta navedene u literaturi i, obratno, jesu li sve bibliografske jedinice popisane u literaturi navedene u tekstu.

Sažetak

Rad treba sadržavati sažetak od maksimalno 350-500 riječi. Cilj sažetka je jasno i jezgrovito pružiti dovoljno informacija o glavnom istraživačkom cilju i glavnim rezultatima istraživanja do kojih ste došli koristeći odgovarajuće metode istraživanja. Na kraju sažetka daju se tri ključne riječi /pojma koja opisuju rad. Sažetak i ključne riječi potrebno je prevesti i na engleski jezik.

Prilozi

Sve dodatke/priloge koji pružaju relevantne popratne dokaze koje ne želite uključiti u tekst rada, a važni su za njegovo razumijevanje, možete priložiti u ovom dijelu rada (npr. anketni upitnik). Priloge je potrebno numerirati.

4. UPUTE ZA UREĐIVANJE RADA

Prilikom pisanja rada treba voditi računa i o formalnim aspektima izrade rada koji se prvenstveno odnose na stil pisanja, tehničko uređenje i opseg rada.

4.1. Tehničko uređenje rada

Za oblikovanje teksta koristi se:

- veličina stranice: A4 (210 x 297 mm),
- margine: 2,5 cm,
- font slova Calibri, veličina 11,
- prored (razmak među redovima) od 1,5
- obostrano poravnat tekst,
- numeriranje stranica rada arapskim brojevima u donjem desnom uglu stranice počevši od stranice s uvodom nadalje (ne numerira se naslovica, stranica sa Izjavom o akademskoj čestitosti i sadržaje rada),
- kod naslova/podnaslova: glavni naslovi (naslovi prve razine) pisanim velikim slovima i podebljani (bold) i počinju na novoj stranici , podnaslovi prve razine bez podebljanja, podnaslovi druge razine u kurzivu (italic) (vidjeti Grafički prikaz 6).

Od vizualnih prikaza u radu moguće su **tablice i grafički prikazi** pri čemu grafičkim prikazima nazivaju se svi vizualni prikazi koji nisu tablice (dijagrami, grafovi, ilustracije, fotografije i slike preuzete iz drugih izvora, sheme, i dr.). Tablice i grafički prikazi koje umećete u tekst trebate numerirati i dati svakoj kratak i jasan naziv, a na kraju rada nužno je dati popis tablica i popis grafičkih prikaza zasebno. Na svaku tablicu i grafički prikaz se treba pozvati u tekstu rada (Primjerice rečenicom u tekstu *Stopa inflacije u Hrvatskoj od 1990-2020 dane su Tablici 1.*).

Broj i naziv stavlja se iznad grafičkog prikaza/tablice pri čemu je broj podebljan (eng. *bold*), a naslov ispod njega u kurzivu (eng. *italic*). Ukoliko je potrebno, ispod grafičkog prikaza/tablice stavite legendu, odnosno napomenu. Pri umetanju u rad tuđih grafički prikaza ili tablica potrebno je u napomeni ispod navesti izvor po obrascu:

→ *Napomena.* Preuzeto iz Autor, (godina, str.) – ovaj izvor se navodi u Popisu literature.

Ako su tablice i grafički prikazi originalan rezultat Vašeg rada, kao izvor navodite: "Izračun autora", "Prikaz autora". Za slike (fotografije, ilustracije) kojima ste autor i neobjavljene su, u napomeni/izvoru navedite ([autorski rad](#)). Sve tablice i grafički prikazi trebaju biti na jeziku rada, dakle, na hrvatskom jeziku.

Grafički prikaz 7.

Primjer oblikovanja i umetanja tablice

Godina	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Indeks potrošačkih cijena	102,2	99,8	99,5	98,9	101,1	101,5	100,8	100,1	102,6	110,8

Izvor: Državni zavod za statistiku (2022), <https://dzs.gov.hr/>

Svakako je potrebno ujednačiti i **tehnička obilježja svih tablica**. Preporuka je izbjegavati okomite crte u tablicama, a vodoravnim crtama tek grupirati cjeline. Veličinu znakova naziva i informacija unutar tablice ili grafičkog prikaza ukoliko je potrebno možete smanjiti s jednostrukim proredom (različito nego u preostalom tekstu) radi bolje preglednosti i čitljivosti rada.

Statistički simboli unutar teksta ili u tablicama pišu se u kurzivu, osim ako se radi o grčkim slovima. **Primjeri:**

N – ukupni broj ispitanika; n – broj ispitanika u poduzorku; df – broj stupnjeva slobode p – razina značajnosti (vjerojatnost); f – frekvencija; χ^2 hi–kvadrat test; M – aritmetička sredina; SD – standardna devijacija; t – t – test; F – F-omjer (ANOVA); r – koeficijent korelacijske; α - Cronbachov koeficijent pouzdanosti itd.

Rezultati se pišu na dvije decimale za sve statističke vrijednosti osim za aritmetičku sredinu i standardnu devijaciju, koje se pišu na jednu decimalu, te razinu značajnosti p , koja se piše na tri decimale. Postotci se pišu u cijelim brojevima. Ako neki podatak iz tablice želite istaknuti, označavate ga zvjezdicom (npr. statistička značajnost). Ako u radu koristite formule, one se izrađuju uz primjenu odgovarajućeg programa npr. Microsoft jednadžba. Formule se uvlače, numeriraju arapskim brojevima koji se unose u zagradama uz desni rub stranice (Grafički prikaz 8).

Grafički prikaz 8.

Izgled i numeriranje formule

$$f(x) = a_0 + \sum_{n=1}^{\infty} \left(a_n \cos \frac{n\pi x}{L} + b_n \sin \frac{n\pi x}{L} \right) \quad (1)$$

4.2. Ostali važni elementi

Opseg rada

Preporuča se slijedeći obujam radova:

- Završni prijediplomski rad – 30-40 stranica
- Diplomski rad – 40-70 stranica.

Preporučeni obujam odnosi se na teksta rada, bez naslovnice, sadržaja, literature i priloga.

Referenciranje

U radovima se treba primjenjivati stil American Psychological Association (APA) koji je najčešće korišten u društvenim znanostima. Isti zahtijeva da svi izvori literature i podataka u tekstu imaju odgovarajuću referencu te da su navedeni i na kraju rada u literaturi. Detaljnije upute za primjenu APA stila dane su u Prilogu 1. Prilikom izrade rada, praktično je koristiti neki od besplatnih programa za referenciranje (npr. Mendeley, Zotero, Endnote) koji ovaj aspekt izrade rada olakšavaju. U tom slučaju, po završetku rada i prije slanja mentoru svakako trebate provjeriti je li program sve reference unio ispravno.

Plagijarizam

U akademskom svijetu svaki autor, pa tako i student kao autor završnog/diplomskog rada, ima etičku obvezu jasno razlučiti koji je dio rada njegov vlastiti, a koji je preuzet od drugih autora/izvora. Koncepti, ideje, mišljenja, zaključci, podaci, informacije, ilustracije i sl. mogu se preuzeti od drugih autora/izvora, ali se taj izvor uvijek treba navesti. Izvore treba navesti i kada se tuđi tekst citira (preuzima od riječi do riječi), parafrazira (prepričava vlastitim riječima) i interpretira (tuđi nalazi i zaključci se tumače na vlastiti način). Nenavođenje radova preuzetih od drugih autora/izvora, tj. predstavljanje rada drugih kao vlastitog jest

plagijarizam. Plagiranje je strogo zabranjeno, te **predstavlja tešku povredu studentskih dužnosti** Svaki oblik plagijarizma vid je kršenja etičkih principa i znanstvene krađe te dovodi do sankcija kada se detektira.

Svaki student prije predaje rada vlastoručno potpisuje Izjavu o akademskoj čestitosti koju umeće u rad.

Izjavom jamči kako cjelokupan rad kojeg predaje, ni njegovi dijelovi, nisu napisani na nedozvoljen način.

Turnitin program

Prije predaje rada potrebno je njegovu originalnost provjeriti u softwareu Turnitin. Turnitin ne procjenjuje postoji li plagijat u Vašem radu, već pokazuje koji su dijelovi vašeg papira preuzeti iz drugih izvora.

PRILOG 1. UPUTE ZA NAVOĐENJE LITERATURE U SKLADU S APA STILOM

Literatura se u tekst unosi u skladu s pravilima APA (*American Psychological Association; <https://apastyle.apa.org/>*) stila citiranja, odnosno prema uputama mentora. Na mrežnim stranicama APA dane se detaljne upute za pisanje radova različitih istraživačkih pristupa (kvantitativnih, kvalitativnih i mješovitih), a ovdje dane skraćene upute temelje se na sedmom izdanju APA priručnika (Publication Manual of the American Psychological Association, 7th ed., 2020). U uputama su dani i praktični primjeri navođenja izvora koji su u tekstu označeni plavom bojom.

Pri pisanju završnog/diplomskog rada vlastite teze potkrepljujete objavljenim idejama, pretpostavkama, primjerima, argumentima, definicijama, teorijama, podjelama, rezultatima istraživanja, podacima i dr. drugih autora/izvora vodeći uvijek računa da koristite **vjerodostojne izvore**. Ispravno uključivanje tuđih ideja i rezultata u vlastiti tekst znači njihovo propisno navođenje. U protivnom, u radu vršite **plagiranje**.

APA stil propisuje dva skupa pravila za navođenje izvora:

- a) navođenje izvora u tekstu, te u
- b) popisu literature.

U samom tekstu navodi se osnovni zapis o izvoru, dok se u literaturi prikazuje cjeloviti bibliografski zapis svih korištenih izvora. Obveza je i odgovornost studenta kao autora rada osigurati da svaki izvor naveden u tekstu bude punom referencom prikazan u popisu literature na kraju rada, i obrnuto, svi izvori navedeni u popisu literature moraju biti korišteni u tekstu rada.

1. Navođenje izvora u tekstu

Na tuđi rad moguće se pozivati:

- a) citiranjem tj. izravnim navođenjem, odnosno doslovnim preuzimanje tuđeg teksta ili
- b) parafraziranjem tj. neizravnim navođenjem, prepričavanjem, sažimanjem ideja drugih autora iz postojećih izvora vlastitim riječima te
- c) interpretiranjem tj. dodavanjem vrijednosti radu drugih vlastitim idejama.

Podatci koji se unose su:

- **kod citiranja**, autor, godina publiciranja, stranica na kojoj se nalazi citat (**autor, godina, stranica**);
- **kod parafraziranja i interpretiranja** - autor i godina publiciranja (**autor, godina**).

Na izvor se može pozvati na početku, u sredini ili na kraju rečenice te izvor uključiti narativno → umetanjem po modelu autor (godina) u tekstu ili umetnuto, u zagradama (autor, godina).

Primjer narativnog pozivanja:

Arnstein (1969) je predložila ljestvicu participacije s osam stupnjeva u rasponu od ne-sudjelovanja (manipulacija stanovnika) do maksimalne participacije (kontrola od strane građana).

Primjer umetnutog pozivanja:

U literaturi se najčešće koristi ljestvica participacije s osam stupnjeva u rasponu od ne-sudjelovanja (manipulacija stanovnika) do maksimalne participacije (kontrola od strane građana) (Arnstein, 1969).

1.1. Citiranje ili izravno navođenje

Citiranje treba koristiti **rijetko**, isključivo kada se od riječi do riječi nešto želi posebno naglasiti u radu. Najčešće se koristi prilikom pozivanja na definicije ili nove izraze, u slučaju posebne važnosti točnog izraza koje je citirani autor koristio ili kod analize originalnog teksta nakon kojeg slijedi njegovo vlastito tumačenje. Citat je uvijek potrebno prepisati točno kako je napisan, čak i u slučaju eventualnih pogrešaka. Citat može biti **kratak** (manje od 40 riječi) i **dug** (više od 40 riječi). Kratki citat piše se unutar teksta rada/odlomka stavljanjem u navodnike dok se dugi citat umeće uvučen u odnosu na ostatak teksta, izdvojen kao zaseban odlomak, uobičajeno smanjenog fonta u odnosu na ostatak teksta (1-2 pt). U oba slučaja navodi se prezime autora, godina objavljivanja izvora, te stranica iz koje je prepisan citat (**autor, godina, str.**).

Primjer kratkog citata:

Prema humanističkim shvaćanjima, "jedan skladatelj mora skladati glazbu, Grafički prikazr mora Grafički prikazti, pjesnik mora pisati ukoliko želi biti pomiren sam sa sobom. Ono što čovjek može biti – on mora biti. On mora ostati iskren svojoj vlastitoj prirodi" (Maslow, 1970, str. 46).

Primjer dugog citata:

O osobama koje su odmakle na putu aktualizacije, Maslow (1971) navodi:

Kad ih pitam: U kojim aspektima vašega rada najviše uživate? Što vam pruža najveću ugodu? Kada uživate u svom poslu? itd., takvi su ljudi skloniji dati odgovore u vezi s intrinzičnim vrijednostima, transpersonalne, nesebične, altruističke satisfakcije, kao na primjer: zbog pravde, zbog veće savršenosti nečeg, zbog propagiranja istine, zbog nagrađivanja vrline, kažnjavanja zla itd. (str. 310).

Ukoliko je citat preuzet s mrežne stranice ili e-knjige koje nemaju brojeve stranica, tada se koristi broj paragrafa.

(Maslow, 1970, para. 2).

1.2. Parafraziranje i interpretiranje

U navođenju izvora u tekstu rada koristi se sistem **autor, godina**. Radovi koji se koriste mogu biti knjige, znanstveni i stručni članci iz časopisa ili zbornika radova, novinski članci, zakoni, izvještaji, mrežne objave, umjetnička djela, i dr. dok autori rada, dokumenta ili informacije mogu biti jedna osoba ili više njih ili organizacija/institucija. U nastavku su prikazani najčešći primjeri navođenja s obzirom na broj autora, redoslijed referiranja i broj izvora pri referiranju.

1.2.1. Umetanje izvora s različitim brojem autora

U slučaju jednog autora, unosi se **autor, godina**:

Po prirodi ljudi nisu agresivni i destruktivni, ali to mogu postati ukoliko ih okolina nastoji skrenuti s puta samoaktualizacije (Maslow, 1968).

Kad rad ima **do dva autora**, navode se svaki pri svakom navodu:

Chang & Wang (2019) ili (Chang & Wang, 2019)

Kad rad ima **više od dva autora**, prilikom svih navoda potrebno je navesti samo ime prvog autora i suradnici (sur.) ili latinski izraz et al. U popisu korištenih referenci navode se svi autori:

Crescenzi i sur. (2016) ili Crescenci et al. (2016) navode ljudski kapital kao vjerojatno najkritičniji regionalni faktor povezan sa boljom otpornošću na ekonomske šokove.

Kad se navode **isti autori s različitim godinama izdanja**, godine se navode od starijih prema recentnijima: [Maslow \(1968, 1970\)](#)

Kad se navode **isti autori s istim godinama izdanja**, uz godinu se indeksira abecednim slovima. Isti indeksi trebaju se navesti i u popisu literature:

[Singh i Krakover \(2015a, 2015b\)](#) ili [\(Singh i Krakover, 2015a, 2015b\)](#)

Kad se navode **različiti autori istog prezimena**, uz prezime navodi se inicijal imena autora: [\(S. Marković, 1970; Z. Marković, 1970\)](#)

U slučaju referiranja na **više izvora**, svi izvori navode se unutar zagrada, po abecednom redu, odvojeno točkom sa zarezom.

Samo je ograničen broj istraživanja istraživao vezu između navedenih varijabli i ta su istraživanja bila mahom usmjerena na jednu zemlju (Cellini i Cuccia, 2015; Giannakis i Bruggeman, 2017; Lee i sur., 2021; Watson i Deller, 2021).

Ukoliko se ne navode autori već organizacije, onda se **naziv organizacije** pri prvom pojavljivanju piše punim nazivom, a službena kratica kod svakog sljedećeg:

- prvo pojavljivanje: [Republika Hrvatska ističe obrazovanje kao svoj razvojni prioritet \(Ministarstvo znanosti i obrazovanja \[MZO\], 2017\)](#),
- ili narativnim načinom. [Ministarstvo znanosti i obrazovanja \(MZO, 2017\) ističe obrazovanje kao svoj razvojni prioritet,](#)
- Iduća pojavljivanja [Prema MZO-u \(2017\), obrazovanje je razvojni prioritet.](#)

Ukoliko u radu kojeg proučavate autor citira rad koji i vi želite citirati, ali do tog rada ne možete na nikakav način doći, citirati ga možete posredno koristeći tzv. sekundarno referenciranje. U tom slučaju **primarni izvor** (originalni rad) koji vam **nije dostupan** s naznakom **prema** navodite preko posrednog izvora, tzv. sekundarne reference u kojoj ste taj navod pronašli. U popisu referenci tada navodite samo rad koji vam je bio dostupan, tj. sekundarnu referencu:

Kako bi opisao pojedinca koji teži ostvarenju vlastitih potencijala, Maslow je (1968; prema Rijavec i sur., 2008) upotrijebio pojam samoaktualizacije.

(U ovom primjeru primarni izvor je Maslow (1968), a posredni, sekundarni je Rijavec i sur., 2008) i njega se navodi u popisu literature jer smo njega i koristili.

1.2.2. Umetanje *online* izvora

Prilikom pozivanja na **mrežne stranice** treba voditi računa o **vjerodostojnosti** stranice, odnosno referira li se stranica na recenzirane izvore. *Wiki* stranice su stranice otvorenog koda (*open source*) dostupne svakome za izmjenu i bez recenzije te je poželjno konzultirati se s mentorom možete li se pozivati na njih. Ako se pozivate, u popisu korištenih referenci mora se napisati datum pristupa obzirom se sadržaj stranica mijenja. Ukoliko navodite cijelu mrežnu stranicu, na nju se pozivate unutar teksta korištenjem zagrade: (<https://apastyle.apa.org/>)

Knjige dostupne *online* i radovi u elektroničkom časopisu u tekstu se navode na isti način kao i tiskani radove (**autor(i), god**) dok se drugačije navode u popisu literature. APA preporučuje referirati se na tiskanu verziju u literaturi, ukoliko izvor postoji i u tiskanoj i u *online* verziji. Ako članak ima dostupan DOI indikator (*Digital Object Identifier*) poželjno ga je navesti na kraju reference (nakon brojeva stranica). Ako je **autor nepoznat**, navodi se dio naslova mrežnog dokumenta u kurzivu i datum publiciranja. Ako je **datum nepoznat**, iza autora/naslova stranice navodi se tekst o nepostojanju datuma (**bez dat. ili n.d.**).

1.2.3. Drugi izvori

Pri navođenju **zakona, statuta, pravilnika** prvom godinom označava se kada je Zakon (statut/pravilnik) objavljen dok drugom godinom označavamo kada je napravljena zadnja revizija dokumenta:

Rad turističkih zajednica u Hrvatskoj reguliran je **Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma** (NN 52/19; NN 42/20).

Ukoliko se poziva na **članak iz novina** u kojem je autor poznat, u tekstu se referiramo isto kao i u drugim slučajevima (autor, god.):

Blašković, 2023

Ukoliko autor članka nije poznat, navodimo skraćeni naslov unutar navodnika: („ZSE lani izbjegla najgore“, 2023)

U popisu referenci potrebno je navesti točan datum objave članka, bez obzira je li autor poznat ili ne.

2. Navođenje izvora u popisu korištenih referenci

U popisu korištene literature i drugih izvora, reference se navode na novoj stranici, abecednim redom prema prezimenu prvog autora i kronološkim redom za rade istog autora. Ukoliko isti autor ima više referenci, prvo se pišu one koje su novijeg datuma. Popis izvora se ne numerira, a svaki se izvor oblikuje s visećom uvlakom (0.5 inča ili 1.27 cm). U popisu treba navesti cjeloviti bibliografski zapis svih izvora korištenih i spomenutih u tekstu rada, dakle, za izvor ponuditi informacije tko?, kada?, što? i gdje?. U popisu se stavljuju samo izvori korišteni kroz tekst, a ne npr. pročitana knjiga ili članak koji se nisu nigdje u tekstu spomenuli.

Navođenje pojedinih referenci razlikuje se ovisno o vrsti izvora i načinu publiciranja. Ukošenim slovima naglašavaju se različite vrste izvora, poput: naslova knjiga, zbornika radova, rječnika, naziva časopisa itd. Ukoliko izvor postoji i u tiskanoj i u online verziji, APA preporučuje referirati se na tiskanu verziju u literaturi.

Za tiskane izvore u literaturi uglavnom se navodi → **autor, godina publiciranja, naslov, izdavač/naziv časopisa, broj, stranice rada od - do.**

Navođenje mrežnih stranica i online sadržaja u popisu literature sadrži: → **autora, datum objave, naslov, ime mrežne stranice i URL.** Ukoliko se navodi *online* izvori koji su podložni izmjenama, potrebno je navesti datum pristupa.

U nastavku se daju opisi i primjeri referenciranja u popisu literature za najčešće korištene vrste izvora. Navođenje dodatnih specifičnih izvora provjerite na službenim APA stranicama.

Radovi u časopisima

Autor, I. (godina). Naslov rada. *Naziv časopisa, broj(sveščić), str-str.*

Head, B. W. (2010). Reconsidering evidence-based policy: Key issues and challenges. *Policy and Society*, 29(2), 77–94. <https://doi.org/10.1016/j.polsoc.2010.03.001>

Radovi u zbornicima

Autor, I. (godina). Naslov rada. U I. Prezime (Ur.) *Naziv zbornika radova* (str. –str.). Izdavač.
Calvaresi, D., Ibrahim, A., Calbimonte, J., Schegg, R., Fragniere, E., & Schumacher, M. (2021).
The Evolution of Chatbots in Tourism: A Systematic Literature Review. u W. Wörndl (Ur.),
Information and Communication Technologies in Tourism 2021. Springer International
Publishing. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-65785-7>

Knjiga

Autor, I. (godina). *Naslov knjige*. Izdavač.
Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality* (2nd ed.). Harper & Row.

Poglavlje u knjizi

Autor, I. (godina). Naslov poglavlja. U I. Prezime (Ur.) *Naslov knjige* (str. od-do). Izdavač.
Dovers, S., Feary, S., Martin, A., McMillan, L., Morgan, D., Tollefson, M. (2015). Engagement
and participation in protected area management: who, why, how and when? u G. L.
Worboys, M. Lockwood, A. Kothari, S. Feary, & I. Pulford (Ur.), *Protected Area
Governance and Management* (str. 413–440). ANU Press

Rječnik

Autor, (ur.) (godina). Pojam. U *Naziv rječnika* (Izdanje, str. od- do). Izdavač.
Petz, B. (ur.) (2005). Akcijsko istraživanje. U *Psihologiski rječnik* (2. izdanje, str. 12). Naklada Slap.

On line rječnik

Autor/Izdavač (godina). Pojam. U *Naziv rječnika*. Preuzeto datum poveznica
American Psychological Association. (n.d.). Internet addiction. In *APA dictionary of psychology*. Preuzeto
24. travnja 2022, s <https://dictionary.apa.org/internet-addiction>

Pojam iz enciklopedije

Volo, S. (2015). Indicator U *The encyclopedia of sustainable tourism* (str. 277–279). CABI.

Disertacija, magistarski ili diplomski rad iz baze

Autor, I. (godina). *Naslov disertacije* [Vrsta rada, Institucija na kojoj je obranjen rad]. Naziv baze.

Horvath-Plyman, M. (2018). *Social media and the college student journey: An examination of how social media use impacts social capital and affects college choice, access, and transition* (Publication No. 10937367). [Doktorska disertacija, New York University]. ProQuest Dissertations and Theses Global.

Dokumenti, zakoni, novinski članci

Autor, I. (datum). *Naslov dokumenta*. URL

Purdue Online Writing Lab. (n.d.). General Writing FAQs. Purdue Online Writing Lab. Preuzeto 1.10.2020. s https://owl.purdue.edu/owl/general_writing/general_writing_faqs.html

Organizacija [kratica]. (god). *Naslov dokumenta*. URL

Ministarstvo znanosti i obrazovanja [MZO]. (2017). Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije. http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_10_124_2364.html

Naziv zakona, Nakladnik, Oznaka sveska/godišta (godina).

Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, NN 119/22 (2022)

Autor, I. (datum). Naslov članka. *Naziv novina*, poveznica

Bašković, A. (2023, 15. siječnja), ZSE lani izbjegla najgore, kapitalizacija dionica pala tek 2,6%, *Poslovni dnevnik*, <https://www.poslovni.hr/burze/zse-lani-izbjegla-najgore-kapitalizacija-dionica-pala-tek- 26-4371583>

LITERATURA:

American Psychological Association. (2023, 15. siječnja). APA Style. Dostupno:
<https://apastyle.apa.org/>.

Denzin, N. K., Lincoln, Y. S. (Ur.). (2011). *The Sage Handbook of Qualitative Research*. Sage.

Creswell, J. W., Creswell, J. D. (2017). *Research Design: Qualitative, Quantitative, and Mixed Methods Approaches*. Sage.

Ekonomski Fakultet Split (2023). *Upute za izradu završnih i diplomskih radova Ekonomskog Fakulteta Split (2023)*. EFST, Split.

Flick, U. (2015). *Introducing Research Methodology: a Beginner's Guide to Doing a Research Project*. Sage.

Flick, U. (2022). *An Introduction to Qualitative Research*. Sage.

Jones, R. H. (2019). *Discourse Analysis: a Resource Book for Students*. Routledge.

Ritchie, J. Spencer, L. (1994). Qualitative data analysis for applied policy research. In A. Bryman & R. Burgess (Ur.), *Analyzing Qualitative Data* (str. 173-194). London Routledge

Saunders, M., Lewis, P., Thornhill, A. (Ur.) (2012). *Research Methods for Business Students* (6th edition). Pearson Education.